

Назва секції: 3. Менеджмент

БОГДАН ОЛЬГА ДМИТРІВНА
*Аспірант кафедри менеджменту
інноваційної та інвестиційної діяльності
Київський національний університет імені Т. Шевченка
м. Київ, Україна*

ОСНОВИ ДЕРЕГУЛЯЦІЇ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ

Рентабельність, яку показали вітчизняні аграрії через ряд економічних, соціальних та фінансових проблем, в 2015 році практично нульова, проте ставки кредитування надто високі. Проблеми дерегуляції провокують зниження конкурентоспроможності вітчизняного АПК та пасивність інвестиційного клімату в Україні [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У різні часи проблеми дерегуляції досліджували такі видатні вчені: організаційно-функціональні питання державного Г. Атаманчука, С. питання порівняльного державотворення та принципи формування державної політики розглядали Пронкін та Л. Голубєва. Вітчизняні вчені, серед яких В. Авер'янов, Н. Нижник, Г. Одінцева, досліджували загальні питання державного управління, наукові інтереси В. Тертичука полягають у вивченні впливу державної політики на управлінські процеси.

Серед авторів, які розглядають регуляторну політику та її вплив на економічні процеси в країні, слід відзначити О. Кужель, М. Погрібняка, К. Ляпіну, О. Літвінова [2]. С.А. Єрохін [3] аналізує дерегуляцію з точки зору підвищення досконалості економічних структур.

Виділення раніше невиділених частин проблеми. Слід приділити особливу увагу проблемам дерегуляції у сфері АПК, оскільки нестача залучення фінансових ресурсів гальмує інноваційний та інвестиційний розвиток галузі. Актуальність розгляду питання дерегуляції в АПК

пояснюються тим, що галузь складно переживає послаблення інвестиційної активності, а відсутність належної державної підтримки та жорсткі фіскальні інструменти провокують активізацію тіньової економіки та послаблення виробництва.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основними напрямками дерегуляції є: удосконалення реєстраційно-дозвільної, податкової, бюджетної системи України, створення належних умов для здійснення зовнішньоторговельних операцій, стимулювання розвитку малого підприємництва, удосконалення процедур здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності АПК.

Враховуючи складнощі в економічній сфері, дерегуляція виступає дієвим методом для агропромислового сектору. Без істотних додаткових витрат, сумлінно виконуючи свої функції. Підраховано, що загальний ефект від дерегуляції в галузі складе більше 5 млрд. грн. щорічно [4].

Повсякчас підприємці скаржаться на погіршення умов господарської діяльності; на розміри орендної плати, місцевих податків і зборів; на відсутність чітких правил продажу чи передачі в оренду майна тощо.

Проте вони найбільше нарікають на незавершеність реформи регуляторної, реєстраційної, ліцензійної та дозвільної систем, руйнування системи державної підтримки, посилення режиму перевірок, корупцію, витіснення малого бізнесу з галузей економіки монополією великого, зокрема мережевого, бізнесу.

Необхідність виконання пріоритетних завдань (див. таблицю 1.) аргументовано важливістю створення сприятливого регуляторного середовища, орієнтоване на забезпечення суспільних інтересів, а відтак інтересів держави, бізнесу і громадського сектору.

Таблиця 1.

Ключові завдання для здійснення дерегуляції у сфері АПК

<i>№</i>	<i>Завдання</i>	<i>Шляхи реалізації</i>	<i>Термін реалізації</i>
1.	Вдосконалення державної земельної політики	Врахування пріоритетності екологічних вимог до охорони земель як складової екосистеми, відтворення та раціонального використання продуктивних земель.	До 2017 р.
2.	Вдосконалення системи технічного регулювання відповідно до європейського рівня	Проведення санітарних та фітосанітарних заходів в АПК; Розвиток системи стандартизації та сертифікації.	До 2020 р.
3.	Спрощення процедури реєстрації договорів оренди	Зведення до мінімуму часу на процедуру реєстрації договорів шляхом вдосконалення кадрової політики (підвищення кваліфікації співробітників)	2015 р
4.	Вдосконалення системи управління державними інвестиціями	залучення кваліфікованих кадрів на керівні посади у органах державної влади. Посилення системи атестації державних службовців та співробітників державних підприємств	постійно
5.	Апробація законодавчих ініціатив на певних конкретних групах сектору	Визначення пілотних підприємств на яких (за надання умов тимчасових пільг або преференцій) апробуються результати законодавчих інновацій і приймається рішення щодо їх подальшого використання	до 2020 р.
6.	Розвиток торгового фінансування операцій ЗЕД	Державна підтримка експортерів не обов'язково має бути у вигляді дотацій на виробництво, а може виражатися у кредитуванні та страхуванні експорту.	До 2017 р.
7.	Інформаційно-просвітницька робота	незнання вимог антимонопольного та податкового законодавства.	До 2017 р.
8.	Створення сприятливих умов для інвестування	створення умов, які б зацікавили фінансово-кредитні, страхові, комерційні організації, заводи сільгоспмашинобудування у вкладенні коштів в інвестиційні проекти з розвитку лізингу машин і устаткування сільськогосподарського призначення, в лізингові операції; комерційна дипломатія на зовнішніх ринках	постійно
9.	Вдосконалення системи контролю за реалізацією законодавчих ініціатив	Контроль державних та місцевих органів влади, впровадження системи управління якістю	постійно
10.	Подолання дискримінаційного становища сімейного фермерства	Відкрити доступ сімейному фермерству до ринків капіталів, збуту продукції і ресурсів	До 2016 р.
11.	Вдосконалення механізму державних закупівель	Впровадження системи сталих державних закупівель	До 2017

З таблиці 1 видно, що процеси дерегуляції сучасної економіки можливі, основним чином за рахунок здійснення законодавчої політики. Отже, дерегуляція дозволить поліпшити інвестиційний фон в Україні лише в тому разі, якщо буде проведена жорстка боротьба з корупцією [5].

Висновки. У сучасних умовах економічного розвитку країни, потрібно посилити контроль за виконанням законів для обмеження свавілля чиновників. Проведення децентралізації владних повноважень дозволить покращити місцеве самоврядування та підвищити ефективність використання коштів.

Література:

1. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності / Закон України №1160-IV від 11.09.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>
2. Літвінов О. В. Досвід упровадження «регуляторної гільйотини» в Україні / О. В. Літвінов // Держ. упр.: теорія і практика : електрон. наук. фах. вид. –К.: НАДУ, 2005. №2. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/e-journals/Dutp/2005-2
3. Кириченко О.А. Інвестування: [підручник] / О.А. Кириченко, С.А. Єрохін. – К.: Знання, 2009. – 573 с
4. Інформаційний ресурс АПК-інформ [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.apk-inform.com/ru/news/1043409#.VRcYT_ysXkU
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 647-р від 02.07.2014 р. «Про затвердження Плану першочергових заходів з подолання корупції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/647-2014-%D1%80>